

Tieteessä tapahtuu

Det händer i vetenskapen

Esitelmää, kuukausikokouksia

20.10. klo 17.00 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen kokouksessa teemana on rikoslain yleiset opit. Lainsäädäntöneuvos Jukka Lindstedt alustaa, professori Raimo Lahti Helsingin yliopistosta ja professori Ari-Matti Nuutila Turun yliopistosta esittävät kommenttipuheenvuorot. Tieteiden talossa, sali 505 (Kirkkokatu 6, Helsinki). Lisätietoja: Lakimiesyhdistys, p. (09) 603 567, sly@lakimies.org

20.10. klo 17 akatemiaprof. Leena Palotie esitelmöi Suomen Tiedeseuran kokouksessa aiheesta "Suomalaisväestön erityispiirteiden hyödyntäminen yleisten tautien geenitaustan selvittämisessä". Ohjelmassa lisäksi kansleri Bertil Roslinin muistopuhe professori Gösta Mickwitzistä. Paikkana Säätytalo, sali 15 (Snellmanink. 9-11, Helsinki). Lisätietoja: Tiedeseuran kanslia (klo 9-13), p. (09) 633 005

22.10. klo 16.00 ja 18.00 FL Matti Kosonen esitelmöi aiheesta "Vakoilutorjunta Suomessa". Sotamuseo, Liisankatu 1 (2. krs), Helsinki. Maanpuolustuskorkeakoulun, Sotahistorian laitoksen ja Sotamuseon yleisöluentosarjaa "Jatkosodan salainen tiedustelu". Lisätietoja: MpKK/Sotahisto-

rian laitos, p. (09) 181 46 442

23.10. klo 18.00 tutkija Jukka Palo esitelmöi Societas pro Fauna et Flora Fennican ja Suomen Biologian Seura Vanamon yhteisessä kokouksessa aiheesta "Jääkauden jäljet perimässä - mitä DNA-merkkigeenit kertovat Fennoskandian eliömaantieteestä?" Lisätietoja: Roland Skytén, p. (09) 191 24 465, roland.skyten@helsinki.fi

23.10. klo 18-20 dos. Hannu Kurki-Suonio esitelmöi Luonnonfilosofian seuran kokouksessa aiheena "Kosmologia tänään". Tieteiden talon sali 104, Kirkkokatu 6, Helsinki. Lisätietoja: Seppo Laurema, lfs@csc.fi

23.10. Klo 19 prof. Jaakko Suominen esitelmöi Suomen Kielen Seuran kokouksessa aiheesta "ESKO, Ensi, Äly-Elo ja Sukkela. Varhaisten tietokonenimien kulttuurihistoriallinen tutkimus". Turun yliopiston Fennicum, seminaarisali (Henrikink. 3, 1. krs.). Lisätietoja: Paula Sjöblom, p. (02) 333 52 93

23.10. klo 18 *Suomen asuttaminen 1–2003 jKr.* Tutkijat Ante ja Aslak Aikio: Suomalaiset ja saamelaiset rautakaudella Akateemikko Eino Jutikkala: Varhaiskeskiajasta nykypäivään Helsingin yliopiston vapaan sivistystyön toimikunnan Studia Generalia sarjaa

Suomen kansa – mistä ja mikä? Porthania, Yliopistonkatu 3., sali P I. Lisätietoja: professori Harri Westermarck, p. (09) 191 58 055

25.10. klo 10.00 Eino Jutikkala -luento. Dos. Ulla-Maija Peltonen: Muistaa vai unohtaa? Vuoden 1918 vaikea historia. Helsingin Yliopiston juhlasali. Vapaa pääsy. Osa Historian päivien "Historian valta – vallaton historia" muutoin maksullista tapahtumaa. Järjestää Suomen Historiallinen Seura yhteistyössä Historian laitoksen ja HYOL:n kanssa. Lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351, www.histseura.fi

27.10. klo 18.00 Elämänkaaren historia esitelmäsarjassa VTT Sinikka Aapola kertoo nuoruudesta. Tieteiden talo, Kirkkokatu 6. Järjestää Suomen Historiallinen Seura Lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351, www.histseura.fi

29.10. klo 16.00 ja 18.00 Dos. Kimmo Rentola esitelmöi aiheesta "Jartsevista Raziiniin - Neuvostotiedustelu Suomessa 1838-1947". Sotamuseo, Liisankatu 1 (2. krs), Helsinki. Maanpuolustuskorkeakoulun, Sotahistorian laitoksen ja Sotamuseon yleisöluentosarjaa "Jatkosodan salainen

tiedustelu”.

Lisätietoja: MpKK/Sotahistorian laitos, p. (09) 181 46 442

29.10. klo 18 Prof. Tero Paajanen ja ma. prof. Matti Kuiri esitelmöivät teemasta ”Jalo puu”.

Teknillisen korkeakoulun yleisöluentosarjaa TKK.NYT TKK:n päärakennus, C-sali (Otakaari 1, Espoo).

Lisätietoja: TKK viestintä, p. (09) 451 5494

30.10. klo 18 fil. maist. Erkki Hartikainen esitelmöi Luonnonfilosofian seuran kokouksessa aiheena ”Ateismi”.

Tieteiden talon sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Lisätietoja: Seppo Laurema, lfs@csc.fi

30.10. klo 18 Fil. tri Heli Tissari (Helsingin yliopisto) esitelmöi Uusfilologisen yhdistyksen kokouksessa aiheesta ”Aarteita, säiliöitä ja aurinko: rakkaiden metaforia ja kohteita englannin kielessä.”

Paikkana Helsingin yliopisto, Metsätalo (3.krs, sali 8).

Lisätietoja: Katriina Kurki, p. (09) 191 23 433, akkurki@mappi.helsinki.fi

30.10. klo 18 *Suomen kulttuurin historiaa*

Professori Lauri Harvilahti: Kalevala – suomalaisuuden sampo?

Professori Päiviö Tommila: Mitä suomalaisuudelle tapahtuu?

Helsingin yliopiston vapaan sivistystyön toimikunnan Studia Generalia sarjaa Suomen kansa – mistä ja mikä?

Porthania, Yliopistonkatu 3., sali P I.

Lisätietoja: professori Harri Westermarck, p. (09) 191 58 055

5.11. klo 16.00 ja 18.00 FL Matti Kosonen esitelmöi aiheesta ”Suomalainen salainen tiedustelu Neuvostoliitossa ennen jatkosotaa”.

Sotamuseo, Liisankatu 1 (2. krs), Helsinki.

Maanpuolustuskorkeakoulun, Sotahistorian laitoksen ja Sotamuseon yleisöluentosarjaa ”Jatkosodan salainen tiedustelu”.

Lisätietoja: MpKK/Sotahistorian laitos, p. (09) 181 46 442

5.11. klo 18.00 Yli-intendentti Jyrki Muona (Eläinmuseo) esitelmöi aiheesta ”Miksi Suomessa ei ole kenguruita?”

Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskuksen yleisöluentosarjaa ”Kivikunta? Kasvikunta, Eläinkunta?”

Lisätietoja: Paula Kivipensas, p. (09) 191 28 804, www.fmn.helsinki.fi/ajankohtaista

5.11. Klo 18 TM Jussi Sohlberg esitelmöi Skepsiksen tilaisuudessa aiheesta ”Modernin maagisen maailmankuvan historiaa ja peruspiirteitä.” Luennon jälkeen yhdistyksen syyskokous.

Tieteiden talo (Kirkkokatu 6, Helsinki)

Lisätietoja: Otto J. Mäkelä, p. 040-765 5772,

5.11. Klo 19.00 Fil. lis. Jarkko Sinisalo esitelmöi Suomen Muinaismuistoyhdistyksen kokouksessa aiheesta ”Senaatintorin syntyvaiheet”.

Kansallismuseon auditorio (Mannerheimintie 34, sisäänkäynti pääovesta).

Lisätietoja: Hanna Forssell, p. (09) 405 09 552, hanna.forssell@nba.fi

6.11. klo 18 Filosofian tohtori Hannu Ahokas esitelmöi Luonnonfilosofian seuran

kokouksessa aiheena ”Constantin Boije ja suomalaisen kasvinjalostuksen alkuvaiheet”.

Tieteiden talon sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Lisätietoja: Seppo Laurema, lfs@csc.fi

12.11. klo 16 dos. Esko Kuusisto esitelmöi Geofysiikan Seuran kuukausikokouksessa aiheesta ”Kuivuus – uusi viitsaus Suomessa?”

Tieteiden talo, sali 309, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Lisätietoja: Päivi Mäntyniemi, p. (09)191 44 447,

12.11. klo 16.00 ja 18.00 prof. Ohto Manninen esitelmöi aiheesta ”Länsivaltain tiedustelu”.

Sotamuseo, Liisankatu 1 (2. krs), Helsinki.

Maanpuolustuskorkeakoulun, Sotahistorian laitoksen ja Sotamuseon yleisöluentosarjaa ”Jatkosodan salainen tiedustelu”.

Lisätietoja: MpKK/Sotahistorian laitos, p. (09) 181 46 442

13.11. klo 18 Ph.D. Inga R. Gammel esitelmöi Luonnonfilosofian seuran kokouksessa otsikolla ”Matter and myths of the soul: Plato, C. G. Jung, and Wolfgang Pauli”

Tieteiden talo, sali 505 (Kirkkokatu 6, Helsinki).

Lisätietoja: Seppo Laurema, lfs@csc.fi

18.11. klo 18.00 Merja Tornikoski esitelmöi Tähtitieteellinen yhdistys Ursan kokouksessa aiheesta ”Avaruus-VLBI”

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Lisätietoja: Ursa, p. (09) 684 0400, www.ursa.fi

19.11. klo 16.00 ja 18.00 Ev. Erkki Laukkanen esitelmöi

aiheesta "Saksan tiedustelu Suomessa".
Sotamuseo, Liisankatu 1 (2. krs), Helsinki.
Maanpuolustuskorkeakoulun, Sotahistorian laitoksen ja Sotamuseon yleisöluentosarjaa "Jatkosodan salainen tiedustelu".
Lisätietoja: MpKK/Sotahistorian laitos, p. (09) 181 46 442

19.11. klo 18 dos. Ari Uino esitelmöi Oulun Historiaseuran kokouksessa aiheesta "Urho kekkosen jatkosota". Paikkana Oulu-opisto.
Lisätietoja: Petri Granberg, p. (08) 51 45 823

20.11. klo 18 Luonnonfilosofian seuran järjestämässä seminaarissa on aiheena "David Bohm ja Krishnamurti".
Tieteiden talo, sali 312 (Kirkkokatu 6, Helsinki).
Lisätietoja: Seppo Laurema, lfs@csc.fi

20.11. klo 18.15 Kotikielen Seuran kokouksessa nykysuomen kehitystä ja vakiinnuttamista tutkinut monitieteinen ryhmä kertoo hankkeensa tuloksista otsikkonaan "Suomen kirjakielen nousu ja tuho?"
Tieteiden talon salissa 505 (Kirkkokatu 6, Helsinki.).
Lisätietoja: www.kotikielenseura.fi

20.11. klo 18 prof. Krister Sundblad (Turun yliopisto) esitelmöi Suomen Geologisen Seuran kokouksessa.
Helsingin yliopiston Kumpulan Physicum (Gustaf Hällströminkatu 2)
Lisätietoja: Pasi Eilu, p. 020 550 2565, pasi.eilu@gsf.fi

20.11. klo 19 opetusneuvos Hannu-Pekka Lappalainen esitelmöi Suomen Kielen

Seuran kokouksessa aiheesta "Osaat lukea – miten osaat kirjoittaa? Peruskoululaisten äidinkielen taidot 7. Luokan alussa."
Turun yliopiston Fennicum, seminaarisali (Henrikink. 3, 1. krs.).
Lisätietoja: Paula Sjöblom, p. (02) 333 52 93

21.11. klo 19.00 fil. lis. Riho Grünthal esitelmöi Suomalais-ugrilaisen seuran kokouksessa aiheesta "Miksi itämerensuomessa on prepositioita?"
Tieteiden talo (Kirkkokatu 6), sali 104.
Lisätietoja: Riho Grünthal, p. (09) 1911, www.helsinki.fi/jarj/sus

24.11. klo 18.00 Elämänkaaren historia esitelmäsarjassa dos. Panu Pulma kertoo lapsuudenhistoriasta.
Tieteiden talo, Kirkkokatu 6. Vapaa pääsy.
Järjestää Suomen Historiallinen Seura.
Lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351, www.histseura.fi

24.11. klo 18.00 Suomen Merihistoriallisen Seuran syyskokous Tieteiden talolla (Kirkkokatu 6, sali 505).
Ohjelma vahvistuu myöhemmin.
Lisätietoja: Anne Ala-Pöllänen, p. (09) 191 23 784

26.11. klo 16.00 ja 18.00 Dos. Jukka Kulomaa esitelmöi aiheesta "Suomen vastarintaliike".
Sotamuseo, Liisankatu 1 (2. krs), Helsinki.
Maanpuolustuskorkeakoulun, Sotahistorian laitoksen ja Sotamuseon yleisöluentosarjaa "Jatkosodan salainen tiedustelu".
Lisätietoja: MpKK/Sotahisto-

rian laitos, p. (09) 181 46 442

26.11. klo 18 Prof. Raimo Sepponen ja prof. Jukka Tulkki esitelmöivät teemasta "Langaton sairaala".
Teknillisen korkeakoulun yleisöluentosarjaa TKK.NYT -Materiaalien maailma TKK:n päärakennus, C-sali (Otakaari 1, Espoo).
Lisätietoja: TKK viestintä, p. (09) 451 5494

27.11. klo 18 Fil. tri Kirsi Pakkanen-Kilpiä (Jyväskylän yliopisto) esitelmöi Uusfilologisen yhdistyksen kokouksessa aiheesta "Katse periferiaan: tarkastelun kohteena saksan gerundiivi".
Paikkana Helsingin yliopisto, Metsätalo (3.krs, sali 8).
Lisätietoja: Katriina Kurki, p. (09) (09) 191 23 433, akkurki@mappi.helsinki.fi

2.12. klo 17.30 prof. Ulla-Maija Kulonen esitelmöi Suomalais-ugrilaisen seuran vuosikokouksessa aiheesta "Itämansin morfologian kysymyksiä".
Vuosikokouspäivänä seura järjestää myös Matti Liimolan 100-vuotisseminaarin "Vogulin kenttämuistiinpanoista mansintutkimukseksi"
Tieteiden talo (Kirkkokatu 6), sali 104.
Lisätietoja: Riho Grünthal, p. (09) 1911, www.helsinki.fi/jarj/sus

3.12. klo 18.00 intendentti Ilmari Valovirta (Eläinmuseo) esitelmöi aiheesta "Jokihelmissimpukka – jokiemme katoava aarre"
Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon yleisöluentosarjaa "Kivikunta? Kasvikunta, Eläinkunta?"
Lisätietoja: Paula Kivipensas, p. (09) 191 28 804, www.fmn.helsinki.fi/

ajankohtaista

3.12. klo 18 FT Panu Raatikainen puhuu Skepsiksen tilaisuudessa tietoisuuden evoluutiosta. Vuosittaisten Sokrates- ja Huuhaa-palkintojen jako

Tieteiden talo (Kirkkokatu 6, Helsinki).

Lisätietoja: Otto J. Mäkelä, p. 040-765 5772,

3.12. klo 19.00 FM Nina Puurunen esitelmöi Suomen Muinaismuistoyhdistyksen kokouksessa aiheesta "Kolttain mailla – T. I. Itkonen Kansallismuseon saamelaiskoelmien kartuttajana".

Kansallismuseon auditorio (Mannerheimintie 34, sisäänkäynti pääovesta).

Lisätietoja: Hanna Forssell, p. (09) 405 09 552, hanna.forssell@nba.fi

8.12. klo 17.00 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen sääntömääräinen vaalikokous pidetään Tieteiden talossa, sali 505, Kirkkokatu 6.

Lisätietoja: Lakimiesyhdistys, p. (09) 603 567, sly@lakimies.org

8.12. klo 18.00 Elämänkaaren historia esitelmäsarjassa on teemana elämäkerrat.

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6. Järjestää Suomen Historiallinen Seura.

Lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351, www.histseura.fi

9.12. klo 16-18 Geofysiikan Seuran kuukausikokouksessa keskustellaan Seuran julkaisu-toiminnan tulevaisuudesta. Tieteiden talo, sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Lisätietoja: Päivi Mäntyniemi, p. (09)191 44 447, paivi.mantyniemi@seismo.helsinki.fi

Seminaareja, tapahtumia

22.10. klo 9-16 METSÄTIE-TEEN PÄIVÄ

Joensuun yliopiston Naturarakennus (Yliopistonk. 7).

Suomen Metsätieteellinen Seura

Teemat:

Aamupäivällä: "Metsät ja alueiden hyvinvointi laajentuvassa EU:ssa"

Iltapäivällä: "Puunhankinta ja muuttuva yhteiskunta", "Kannattaako metsää omista tulevaisuudessa?", "Metsä-ekologisen tutkimuksen uudet tuulet"

Nuorten tutkijoiden posterinäyttely koko päivän.

Lisätietoja: Pauline Stenberg, p. 010 211 2144, www.metla.fi/org/sms/

24.–25.10. SOSIAALIPOLITIIKAN PÄIVÄT

Joensuun yliopisto.

Aiheina mm. Hoiva suomalaisessa sosiaalipolitiikan tutkimuksessa, Sosiaalipolitiikka ja teknologiapolitiikka, Ay-liike sosiaalipolitiikan edistäjänä, Professoripaneeli: Sosiaalipolitiikan uudet vai vanhat kysymykset?

Lisätietoja: Tiina Silvasti, p. (09) 19124585, tiina.silvasti@helsinki.fi

25.–26.10. HISTORIAN VALTA – VALLATON HISTORIA: HISTORIAN PÄIVÄT 2003

Helsingin yliopisto, päärakennus ja Porthania

Vallasta ja vallankäytön eri muodoista historiassa sekä niiden vaikutuksesta ihmisten elämään: mm. eliitit ja valta, rahvas vallankäytön kohteena, myytit ja valta, tieto ja valta, globalisaatio ja EU vallan näkökulmasta. Lisäksi

mahdollisuus tutustua elävään historiaan!

Järjestäjinä Suomen Historiallinen Seura sekä Historian ja Yhteiskuntaopin Opettajien Liitto.

Osallistumismaksu 40 euroa. (opisk. 20 euroa)

Tarkka ohjelma, ilmoittautuminen ja lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351,

25.10. klo 10.00 EINO JUTIK-KALA -LUENTO

Dos. Ulla-Maija Peltonen:

Muistaa vai unohtaa? Vuoden 1918 vaikea historia.

Helsingin Yliopiston juhlasali. Vapaa pääsy.

Osa Historian päivien "Historian valta – vallaton historia" muutoin maksullista tapahtumaa. Järjestää Suomen Historiallinen Seura yhteistyössä Historian laitoksen ja HYOL:n kanssa.

Lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351

27.–28.10. TERVEYS, TIEDE JA TULEVAISUUS -seminaari

Biomedicum, Helsinki.

Järjestäjinä Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, Suomen Akatemia ja Helsingin yliopisto.

Ei pääsymaksua, tilaisuuteen mahtuu 300 osallistujaa ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.duodecim.fi

3.–4.11. ISLAM IN POLITICAL CONTEXT

Tieteiden talo, Kirkkok.6, Helsinki.

Suomen Lähi-idän instituutin järjestämä seminaari Teemoina 3.11. klo 9-20 mm.: State and Islam in the Middle East / Islamic State: Concepts and theories / Islamic economic tools for peace and development / The concept of Jihad / Political Islam /

Islamic Paradigm on Human Rights
Yleisötilaisuus 3.11. Klo 17-20:
"Political islam - future perspectives", alustajana prof. Mohammed el-Sayed (Cairo University), paneelikeskustelu Teemoina 4.11. Klo 9-18 mm.:
Algeria: securitisation, violence and Islam / Palestinian Hamas: ideology vs. Pragmatism / Islam and the West / The art of being a moral person.
Lisätietoja: Susanna Voutilainen, p. (09) 694 4020, www.fime.info

4.-5.11. SOVELLETUN GEOFYSIIKAN XIV NEUVOTTELUPÄIVÄT
Rovaniemi, Hotelli Pohjanhoivi.
Avoin kaikille, osallistumismaksu 100 • (sis. kokousmaksun, abstraktikirjan, ruokailut). Ei sis. majoitusta).
Lisätietoja: Eero Sandgren, p. 020 550 4353, eero.sandgren@gsf.fi

7.11. klo 10-16 KULUTTAMISEN TULEVAISUUDEN HAASTEET
Top ten futures -seminaari Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki
Seminaarin tarkoituksena on tarkastella kulutuksen keskeisiä ilmiöitä ja niiden kehityssuuntia perinteiseen tapaan kiteyttämällä esitykset noin kymmeneksi tulevaisuusteeksi.
Alustava ohjelma
10.00 Kuluttaminen haasteena tulevaisuudentutkimukselle, Osmo Kuusi * 10.30 Ruuan kulutuksen arvot ja niiden kehityssuunnat, Johanna Mäkelä * 11.00 Asuminen, Kirsi Saarikangas * 11.30 Liikenne * 12.00 Tietotekniikan kulutus, Juha Nurmela * 12-13 Lounastauko * 13.00 Kulttuu-

rin kulutus, Liisa Uusitalo * 13.30 Ajan ja joutilaisuuden kulutus, Simo Knuuttila * 14.00 Henkisten voimavarojen kulutus, Jaakko Elenius * 14.30-15.00 Kahvitauko * 15.00 Tulevaisuuksien kulutus, sekä reaalisten että tulevaisuudentutkimusten, Pentti Malaska * 16.00 Päätöspuheenvuoro, Pirjo Laaksonen
Järjestäjänä Tulevaisuudentutkimuksen seura ja Kulutustutkimuksen seura.
Tarkentuneet seminaari/ohjelmatiedot:
www.futurasociety.fi, ohjelman voi tilata osoitteesta toimisto@futurasociety.fi tai p. 09 6231236.
Maksullinen kokopäiväseminaari.
Lisätietoja: Osmo Kuusi, osmo.kuusi@vatt.fi

7.11. klo 13 – V. OIKEUSKULTTUURIN PÄIVÄÄ: "Oikeus ja kieli",
Säätytalo, Snellmaninkatu 9-11.
Puhujina professori Heikki E. S. Mattila, erikoistutkija, FT Vesa Heikkinen, professori Terttu Utriainen sekä kirjailija Harri Nykänen.
Tilaisuudessa jaetaan Vuoden oikeustieteilijän ja Vuoden väittelijän palkinnot sekä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen sekä Laitisen Säätiön ja Oikeustieteen tutkimussäätiön apurahat.
Mukaan mahtuu 150 henkilöä, joten pyydämme ennakoitua yhdistyksen toimistoon viim. 24.10.2003.
Tilaisuus on tarkoitettu Lakimiesyhdistyksen jäsenille ja muille lakimiehille, muille 10 euron osallistumismaksu.
Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Lakimiesyhdistys, p. (09) 603 567, sly@lakimies.org

7.–8.11. MAANTIETEEN PÄIVÄT
Lisätietoja: Pirjo Hellemaa, p. (09) 191 50763
pirjo.hellemaa@helsinki.fi

13.11. klo 14.30-19.30 "RIKOS JA RANGAISTUS" – VÄKIVALLAN JUURET JA HOITO
Valkoinen sali, Aleksanterinkatu 16, Helsinki
Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin vuosipäiväsymposiumin. Luennoitsijoina professorit Heikki Ylikangas, Tuula Tamminen, Hannu Lauerma, Ari-Matti Nuutinen ja projektipäällikkö Leena Ruusuvoori. Tilaisuudessa jaetaan myös Duodecimin kulttuuripalkinto ja kuullaan palkinnon saajan luento.
Lisätietoja: Tuula Seppälä-Koski, p. (09) 6188 5232, tuula.seppala-koski@duodecim.fi
www.duodecim.fi

13.11. SUOMEN OPERAATIOTUTKIMUSSEURAN 30-VUOTISJUHLA
Finlandia-talo
Seminaariin ja iltajuhlaan ovat tervetulleita kaikki operaatiotutkimuksesta ja sen soveltamisesta kiinnostuneet. Päivän ohjelmassa on useita esityksiä operaatiotutkimuksen roolista ja hyödyntämisestä mm. energiasektorilla, logistiikassa, ympäristön mallintamisessa sekä telecom- ja tietoliikenne-sektoreilla. 30-vuotisjuhla huipentuu juhlaillalliseen.
Lisätietoja ja ilmoittautumisen: <http://www.hkkk.fi/~fors> tai Johanna Lammi, johannalammi80@hotmail.com, 050-3822620

14.-15.11. SYNTACTIC FUNCTIONS – FOCUS ON THE PERIPHERY.
Kansainvälinen symposiumi lauseenjäsentä.

Tieteiden talo, Helsinki (Kirkkokatu 6). Järjestäjänä Suomen kielitieteellinen yhdistys r.y. Christian Lehmann (Erfurtin yliopisto): "Cognitive roles, participant roles and syntactic relations" Maria Vilkkuna (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus): "On expletive subjects and topics in Finnish". Lisäksi kuullaan yli neljäkymmentä muuta esitelmää, mukana on myös posterisektio. Osallistumismaksut: 25 e (SKY:n jäsenet), 50 e (muut), perustutkinto-opiskelijat ilmaiseksi. Symposiumin ohjelma ja esitelmien abstraktit löytyvät internetistä: www.ling.helsinki.fi/sky/tapahtumat/synfunct/synfunct.shtml Ilmoittautumiset viimeistään 30.10.2003 osoitteeseen synfunct-organizers@ling.helsinki.fi.

18.11. klo 17.00-20 AASIAN JA AFRIKAN KULTTUURIA TUTUKSI Aasian ja Afrikan kielten ja kulttuurien laitoksen sekä Helsingin yliopiston alumnien yhteistyössä Suomen Lähi-idän Instituutin Ystävät ry:n sekä Suomen Itämaisen Seuran kanssa järjestämä yleisötilaisuus Yliopiston päärakennus, pieni juhlasali. OHJELMA: 17.00 Kahvitarjoilu 17.30 Tervetuliaissanat (AAKKL:n johtaja, prof. Tapani Harviainen sekä alumnitoiminnan edustaja) 17.45 Kylmän, nahistuneen ja lakastuneen kauneudesta japanilaisessa teetaiteessa (Minna Tornainen, FT, Japanin-tutkimus) 18.30 Mahdollisuus kysymyksiin ja keskusteluun

18.45 Iran ja Irak – shiialaisuuden uusia näkymiä (Jaakko Hämeen-Anttila, FT, Arabian kielen ja islamin tutkimuksen professori) 19.30 Mahdollisuus kysymyksiin ja keskusteluun Lisätietoja: Tapani Harviainen, p. (09) 1911

21.11. klo 9.00-17.00 ETELÄ-SUOMEN VANHAT METSÄT: ARVO VAI ONGELMA? Tieteiden talo (sali 104), Kirkkokatu 6, Helsinki. Järjestäjä Societas pro Fauna et Flora Fennica. Ohjelmasta tarkemmin: ks. s. 69. Lisätietoja: Roland Skytén, p. (09) 191 24 465, roland.skyten@helsinki.fi

21.11. klo 18.30 250 VUOTTA SUOMALAISTA HYÖNTEISTIEDETTÄ Suomen Hyönteistieteellisen Seuran juhlakokous. Helsingin yliopiston Eläinmuseo, P. Rautatiekatu 13. Ohjelmassa: Prof. Kauri Mikkola: "Onko Isaac Uddmanin ja hänen aikaistensa keräämiä perhosia jäljellä?" FT Lena Huldén: Hyönteistieteen opiskeleminen Suomessa C. R. Sahlbergin aikana" Dos. Jyrki Muona: C. G. Mannerheimin asema Suomen hyönteistieteessä Lisätietoja: Lena Huldén, p. (09) 191 58 662

28.11. klo 12-16 BIOLOGINEN EVOLUUTIO JA KULTTUURIEVOLUUTIO Turun Eläin- ja Kasvitieteellisen Seuran 80-vuotisjuhlasymposium. PharmaCityn auditorio, Itäinen Pitkätie 4, Turku. Ohjelmasta tarkemmin: ks. s. 76. Lisätietoja: Petter Portin, p. (02) 333 51

28.-29.11. UUSINTA POHJOIS-SUOMEN HISTORIAA – OULUN HISTORIASEURA 70 VUOTTA Perjantaina 28.11. klo 16.30-19: juhlaseminaari (Oulu-opisto) (klo 16.00 Vaalikokous) Lauantaina 29.11. klo 10.00-14.00 seminaari jatkuu Klo 16.00-17.30 Pääjuhla (Oulun kaupungintalon juhlasali)

Näyttelyjä

8.10.–17.1.2004 PYHÄ BIRGITTA JA SUOMI Birgitta 700 vuotta. Näyttely Kansalliskirjaston Galleriassa Unioninkatu 36, Helsinki. Avoimma ma-pe 9-20, la 9-16. Vapaa pääsy. Näyttelystä ja siihen liittyvistä luennoista ja muusta ohjelmasta: ks. s. x. Lisätietoja: Inkeri Pitkäranta, p. (09) 191 22 738, inkeri.pitkaranta@helsinki.fi

21.3.2003–7.3.2004 AVOIMET KYSYMYKSET – MITÄ TIEDE EI VIELÄ TIEDÄ? Heureka Näyttely kuvaa tieteellisen perustutkimuksen nykyvaihetta esittelemällä joukon eri tieteenalojen avoimia kysymyksiä, jotka ovat intensiivisen tutkimuksen kohteina ja joiden vastausta ei vielä tiedetä, mutta joiden uskotaan selviävän. Näyttelyssä esitellään lisäksi eräitä historiallisia, pitkään ratkaisemattomina säilyneitä ongelmia ja kerrotaan, miten niihin aikanaan löydettiin ratkaisu ja mitä löydöstä seurasi. Näyttelyllä on kolme pääteemaa: 1) Maailmankaikkeus, 2) Elämä ja 3) Ajattelu.

Avoimet kysymykset -
näyttelyn nettisivusto:
www.heureka.fi
Lisätietoja: Kaisa Vähähyyppä,
p. 040 901 5397,
kaisa.vahahyyppa@heureka.fi,

14.9.2002–6.1.2004 LENTOON
Tiedekeskus Heureka, avoinna
päivittäin klo 10-18, torstaisin
10-20.
Näyttely ihmisen ikuisesta
unelmasta osata lentää, fysii-

kan laeista, jotka sekä rajoitta-
vat että tukevat tätä haavetta,
lentämisen historiasta ja nyky-
päivän saavutuksista lentämi-
sen alalla. Näyttely havainnol-
listaa ilmailun tiedettä ja
teknologiaa, niitä voimia, jotka
ohjaavat ja kannattelevat ilmaa
raskaampia lentoaluksia.
Näyttelyssä voi nähdä, miten
höyhen putoaa kuin kivi ja
kokeilla, miten helikopteri
pysyy kurssissaan.

Lippujen hinnat ja lisätietoja:
Heureka, puh. (09) 85799,
www.heureka.fi

**13.2.–2.11. LEIKKIÄ JA
TOTTA, LELUJEN TAIKA-
MAAILMA**
Näyttely Kansallismuseossa,
Mannerheimintie 34, Helsinki.
Aikuiset 5 eur /3,5 eur, alle 18-
vuotiaat ilmaiseksi. Ilmainen
sisäänpääsy tiistaisin klo
17.30-20.00.

A JOURNEY TOWARDS FUTURE: SCIENCE AND PHILOSOPHY

Seminaari Helsingin yliopiston päärakennuksessa 14.11. & 18.11.2003
(Runeberg-sali, Fabianink. 33, 2. krs.)

Teemoina: Our Origins / The Creation of Consciousness / A New Model of Education /
The Recovery of the Inner Self / The Great Challenges.

Järjestäjänä World Cultural Council,
suomalaisina isäntinä Helsingin yliopisto ja Suomen Tiedeseura.

CONSEJO
CULTURAL
MUNDIAL

WORLD CULTURAL COUNCIL
CONSEIL CULTUREL MONDIAL

Seminaariin liittyen jaetaan 17.11. 2003

ALBERT EINSTEIN -palkinto huomattavalle tutkijalle ja
LEONARDO DA VINCI -palkinto merkittävistä taideansioista.
Paikkana Säätytalo, Snellmanink. 9-11, Helsinki.

Palkinnon jakajina ovat prof. ja rehtori Ilkka Niiniluoto,
kansleri ja Suomen Tiedeseuran puheenjohtaja Bertil Roslin,
prof. ja Suomen Tiedeseuran pysyvä sihteeri Carl G. Gahmberg
sekä Maailman kulttuurineuvoston presidentti José Rafael Estrada
ja varapresidentti Phillip Tobias.

Lisätietoja: Lillyan Hernández, p. 041-58 94 143, (09) 698 1134,
wcc@axtel.net, www.consejoculturalmundial.org

6. Kehitysvammattutkimuksen konferenssi "Onnellisena asumispalveluissa?"

19.–20.11.2003

Mediakeskus Lume, Taideteollinen korkeakoulu, Helsinki

Kehitysvammaliiton ja Taideteollisen korkeakoulun Future
Home Institutun yhdessä järjestämä konferenssi
Ohjelmasta tarkemmin:

www.kehitysvammaliitto.fi/kotu/konferenssi.

Lisätietoja: projektipäällikkö Susanna Hintsala, Kehitys-
vammaliitto, puh. (09) 3480 9254 tai 040 741 6179
tai konsultti Sirkka Ruikkala, puh. (09) 3480 9260.

2. Nuorisotutkimuksen päivä: Nuorison perheet? -seminaari

Järjestää Nuorisotutkimus-
seura, Säätytalossa (Snell-
maninkatu 9–11, 00170
Helsinki) torstaina 6.11.2003
klo 9.00–17.00

Vapaa pääsy
Ilmoittautumiset 31.10.
mennessä: Minna Laasala,
minna.laasala@alli.fi tai
puh. 09-348 24 326,
fax 09-454 4837.

03 syksy

osuu skunta VASTAPAINO

Yliopistonkatu 60 A 33100 Tampere
(03) 214 6246 www.vastapaino.fi

Lisää Vastapainon
syksyn 2003 uutuuksia
www.vastapaino.fi

HANS-GEORG GADAMER
HERMENEUTIIKKA

Ymmärtäminen filosofiassa ja tieteessä

Toim. ja suom. Ismo Nikander

240 s. 29,50 e • joulukuu

RAIJA JULKUNEN, JOUKO NÄTTI & TIMO ANTILA

AIKANYRJÄHDYS

Keskiluokka työn puristuksessa

208 s. 26,50 e • marraskuu

VIVIEN BURR

SOSIAALI- PSYKOLOGISIA IHMISKÄSITYKSIÄ

Suom. Jyrki Väinönen

176 s. 28,80 e • marraskuu

MIKKO LEHTONEN & OLLI LÖYTTY (TOIM.)
ERILAISUUS

Kirjoittajat: Sara Ahmed, Hans Magnus Enzensberger, John Fiske, Stuart Hall, Ulf Hannerz, Doreen Massey ja David Morley

304 s. 28,80 e • marraskuu

MARJA TIILIKAINEN
ARJEN ISLAM

Somalinaisten elämää Suomessa

321 s. 28,80 e

**MARJO VUORIKOSKI,
SIRPA TÖRMÄ &
SINIKA VISKARI**

OPETTAJAN VAIETTU VALTA

192 s. 28,00 e

TEIJO MAKKONEN (TOIM.)
**KUSTANNUS-
TOIMITTAJAN KIRJA**

Kirjankustantamisen ja toimittamisen käsikirja alalla oleville ja alalle tuleville.

272 s. 34,00 e • marraskuu

**MATTI HYVÄRINEN, JUSSI
KURUNMÄKI, KARI PALONEN,
TUIJA PULKKINEN &
HENRIK STENIUS (TOIM.)**

KÄSITTEET LIIKKEESSÄ

*Suomen poliittisen kulttuurin
käsitehistoria*

Kirjoittajat: Matti Hyvärinen, Kari Saastamoinen, Tuija Pulkkinen, Ilkka Liikanen, Kyösti Pekonen, Risto Alapuro, Kari Palonen, Eeva Aarnio, Ismo Pohjantammii, Pauli Kettunen, Henrik Stenius.

688 s. 34,00 e • joulukuu

GAUDEAMUKSEN KIRJASYKSY 2003

Jacques Derrida

PLATONIN APTEEKKI JA MUITA KIRJOITUKSIA

Klassikoiksi kohonneissa kirjoituksissaan Derrida esittää tunnetut, filosofisen ajattelun lähtökohtia kyseenalaistavat käsitöksensä merkistä, kirjoituksesta, tekstistä ja lukemisesta. 33 €.

**Tuomas Forsberg, Christer Pursiainen,
Raimo Lintonen & Pekka Visuri (toim.)
SUOMI JA KRIISIT**

Suomi ja kriisit tarkastelee suomalaista kriisipäätöksentekoa vaaran vuosista terrori-iskuihin: ulko- ja turvallisuuspoliittisia uhkia, talouspoliittisia kriisejä sekä suuronnettomuuksia. 29 €.

Heta Gylling (toim.)

KEHITYKSEN ETIIKKA JA FILOSOFIA

Teos tarkastelee kehitysmaiden ja länsimaiden yhteistyön synnyttämiä filosofisia kysymyksiä. Marraskuu. 28 €.

Keijo Rahkonen (toim.)

SOSIOLOGISIA NYKYKESKUSTELUJA

Millaista sosiologiaa ja sosiologisia käsitteitä tarvitaan tavoittamaan ja kuvaamaan yhteiskunnallista muutosta 2000-luvulla? 26 €.

Nando Malmelin

MAINONNAN LUKUTAITO

Miksi mainonnan lukutaito on tärkeää, ja miksi ja millaisilla välineillä mainontaa on syytä tutkia? 28 €.

Sara Heinämaa,

Martina Reuter & Mikko Yrjönsuuri (toim.)

SPIRITUS ANIMALIS

Kirjoitukset filosofian historiasta pohtivat filosofian itsemääräystä ja järjen rajoja. Lokakuu. 28 €.

René Descartes

TEOKSET III: FILOSOFIAN PERIAATTEET

Filosofian periaatteet sisältää esityksen Descartesin koko luonnontieteellisestä järjestelmästä. Lokakuu. 28 €.

Veikko Launis

GEENITEKNOLOGIA, ARVOT JA VASTUU

Voidaanko geenetiikan kysymyksiä lähestyä järkipärisesti ja arvojen moninaisuutta kunnioittaen? Marraskuu. 26 €.

Niklas Luhmann

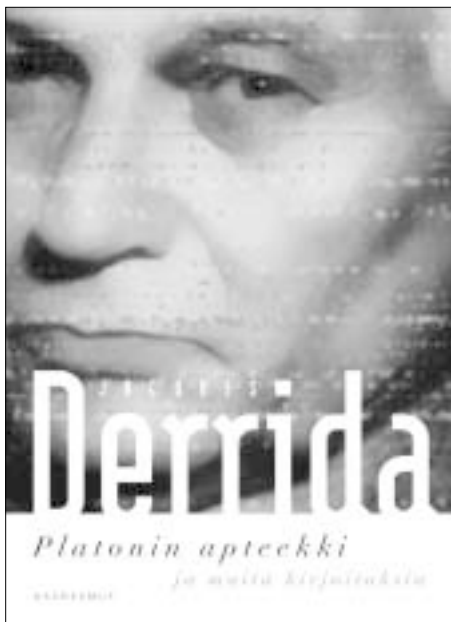
EKOLOGINEN KOMMUNIKAATIO

Johdatus Luhmannin systeemiteoreettiseen ajatteluun, joka kyseenalaistaa oletuksiamme modernista ja rationaalisuudesta. Marraskuu. 27 €.

ARI LEHTINEN & PERTTI RANNIKKO (toim.)

OIKEUDENMUKAISUUS JA YMPÄRISTÖ

Ympäristöhaaste yhteiskunta- ja oikeustieteiden kysymyksenä sekä oikeudenmukaisuuden filosofiasa. Lokakuu. 28 €.

Anthony Holden

WILLIAM SHAKESPEARE

Ensimmäinen suomeksi julkaistu Shakespeare-elämäkerta lähes 40 vuoteen. Faktatieto ja yksityiskohdat, kirjallisuuden historia sekä ajankuva lomittuvat bardin omiin teksteihin elävällä tavalla. 33 €.

Meri Heinonen & Janne Tunturi (toim.)

PAHAN TIEDON PUU

Kirja väärästä tiedosta ja väärin tietämisestä keskiajan ja uuden ajan alun Euroopassa. Lokakuu. 27 €.

Teija Kaarakainen & Jari Kaukua (toim.)

STOALAISUUS

Teos esittelee tiedon, tunteiden ja hyvän elämän filosofiaa suomennosten ja asiantuntijoiden kirjoitusten avulla. Marras-joulukuu. 33 €.

Panu Raatikainen

IHMISTIETEET JA FILOSOFIA

Mikä on humanististen ja yhteiskuntatieteiden asema tieteiden joukossa? Teos soveltuu metodologiseksi oppikirjaksi kaikille ihmistieteellisille aloille. Marraskuu. 27 €.

Lisää uutuuskirjoja kotisivuillamme www.gaudeamuskirja.fi

GAUDEAMUS KIRJA

Kirjat saatavilla hyvinvarustetuista kirjakaupoista. Suoratilaukset gaudeamuskirja@hyy.fi tai (09) 650175

TIETEIDEN TALO

**Kaipaatko kokous-
tilaa, seminaari-
ja ryhmätyösken-
telytiloja, juhla-
salia tai vaikkapa
vastaanottotiloja?**

Tilavaraukset ja hinta-
tiedot: Pirjo Mäenpää,
puh. (09) 228 69 221,
sähköposti:
pirjo.maenpaa@tsv.fi
(ma-pe klo 8.30–15.30)

Tilaesittelyt, laitevarauk-
set: Antonio Rodriguez,
puh. (09) 228 69 265,
(09) 4114 3642

www.tsv.fi

KYSY TIETEIDEN TALOSTA • Kirkkokatu 6, 00170 Helsinki

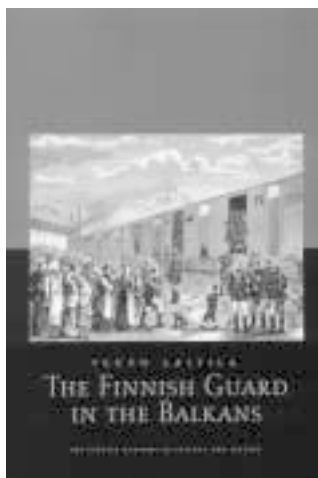
SUOMALAISEN TIEDEKATEMIAN TOIMITUKSIA

PÄIVI MEHTONEN:
Obscure Language, Unclear Literature
HUMANIORA 320. 228 sivua.
30 euroa. ISBN 951-41-0911-2

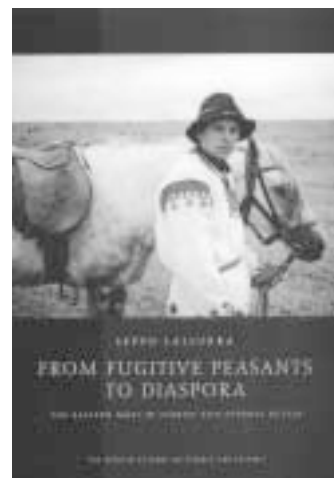
Kuinka ilmaistaan asioita, jotka tunnustetaan hämäräksi, sanoin kuvaamattomiksi ja vaikeiksi? Mehtosen tutkimus tarttuu kirjallisuuden- ja kielentutkimuksen ikuisiksi kysymyksiin hämäryyden ja selkeyden puolustajien välillä. Teos ei tyydy vallitseviin selityksiin hämäryydestä nimenomaan modernin ja postmodernin kirjoituksen tunnuspiirteenä, vaan jäljittää kiistojen jatkumoa poetiikassa, retoriikassa, grammatiikassa ja dialektiikassa modernia edeltävänä aikana.

Obscure Language, Unclear Literature avaa haastavia näkökulmia kirjallisuusteorian, aate- ja käsitehistorian sekä 1800-lukua edeltävän kielitieteen tutkimukseen.

TEUVO LAITILA:
The Finnish Guard in the Balkans
HUMANIORA 324. 451 sivua.
35 euroa. ISBN 951-41-0923-6

Teos tarkastelee Suomen kaartin osuutta Venäjän ja Turkin vuosien 1877–1878 sodassa. Näkökulma on historiallinen ja antropologinen. Lähteinä ovat sodassa olleiden muistelmat. Vaikka kyse on sotamuistelmaista, painopiste ei kuitenkaan ole taisteluissa. Keskeiseksi nousee sotilaiden arki, aika taistelujen välillä, erilaiset tavat ”tappaa aikaa” ja sietää vaikeuksia ja arkielämän yksitoikkoisuutta sekä tähän liittyen kokemukset Balkanista ja sen siviiliväestöstä.

SEPPO LALLUKKA:
From Fugitive Peasants to Diaspora
HUMANIORA 328. 473 sivua.
30 euroa. ISBN 951-41-0941-4

Itämarien esi-isien muuttoliike Keski-Volgan etniseltä kotialueelta alkoi 16. vuosisadalla. Marilaisia uudisasukkaita päätyi niin Uralin kuin myös turkinsukuisten heimojen hallitsemien arojen tuntumaan, ortodoksisen ja islamilaisen kulttuurin rajamaastoon. Tutkimus paneutuu myös 1900-luvun alku- ja loppuvaiheisiin, ajanjaksoihin joita luonnehtii tietty etninen herääminen sekä myös itämarien ja Marin tasavallan keskinäisten siteiden hahmottuminen diasporan ja kotimaan välisen suhteiden suuntaan.

TIEDEKIRJA

Kirkkokatu 14 • 00170 HELSINKI
puh. (09) 635 177 • fax (09) 635 017
tiedekirja@tsv.fi • www.tsv.fi